

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 65.144/1
van 4 februari 2019

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten’

Op 7 januari 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 24 januari 2019. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Helena KETS, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 februari 2019.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 ‘betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten’.

Deze wijziging betreft enerzijds een aantal kleine aanpassingen, om de bestaande regelgeving te verduidelijken, en anderzijds een aanpassing in de regelgeving rond gft-afval. Ter uitvoering van actie 32 van het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval wordt de definitie van gft-afval in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 ‘tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’ (VLAREMA) uitgebreid met keukenafval, om zoveel mogelijk organisch materiaal te kunnen valoriseren tot meststoffen of bodemverbeterende middelen. Keukenafval is evenwel een dierlijk bijproduct, zodat de ophaling en verwerking ervan moet gebeuren conform de wetgeving dierlijke bijproducten. De Europese wetgeving ter zake geeft de lidstaat echter de mogelijkheid om binnen het eigen grondgebied af te wijken van een aantal Europese voorschriften betreffende dierlijke bijproducten (*in casu* keukenafval). Het ontwerp van besluit legt de nadere regels vast voor deze afwijkingen.

3. Rechtsgrond wordt ontleend aan artikel 10.3.4, § 6, van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ en aan de artikelen 13, § 2, en 33 van het decreet van 23 december 2011 ‘betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’ waarvan melding wordt gemaakt in het derde en het vierde lid van de aanhef.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

4. Luidens de ‘Nota aan de leden van de Vlaamse Regering’ past de hier ontworpen afwijking binnen de mogelijkheid voor de lidstaten om overeenkomstig artikel 21, lid 4, van de verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 ‘tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten)’ binnen het eigen grondgebied af te wijken van de voorschriften van de voornoemde verordening.

De beperking dat het moet gaan om “keukenafval en etensresten” van categorie 3 is niet hernomen in de ontworpen bepaling. Men vulle de ontworpen bepaling hiermee aan.

Artikel 3

5. Gevraagd waarom in het ontworpen artikel 3, § 2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 de zinsnede “In afwijking van het eerste lid, 1°” wordt opgenomen, nu artikel 3, § 2, eerste lid, 1°, van hetzelfde besluit betrekking heeft op ‘kadavers’ en de hier ontworpen bepaling ‘afval van kadavers’ betreft, antwoordde de gemachtigde:

“De woorden ‘afval van’ zijn overbodig en zullen worden verwijderd uit de ontwerptekst.”

Deze suggestie van de gemachtigde kan worden bijgetreden.

Artikel 4

6. Volgens de bijgevoegde ‘Nota aan de leden van de Vlaamse Regering’ vormt het ontworpen artikel 6, tweede lid, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 de uitvoering van artikel 16, h), van verordening 1069/2009.

Er dient evenwel te worden opgemerkt dat de ontworpen bepaling niet in overeenstemming lijkt met voornoemde verordeningsbepaling die luidt:

“indien het gaat om dierlijke bijproducten, met uitzondering van categorie 1-materiaal, die ontstaan bij chirurgische ingrepen bij levende dieren of bij de geboorte van dieren in een agrarisch bedrijf, in dat bedrijf worden verwijderd mits de bevoegde autoriteit dat toestaat.”

Gevraagd waarom in de ontworpen bepaling niet is voorgeschreven dat de bedoelde dierlijke bijproducten ook moeten zijn ontstaan op dat agrarisch bedrijf, antwoordde de gemachtigde:

“Punt 3 mag gewijzigd worden naar ‘3° het verwijderen op het agrarisch bedrijf van dierlijke bijproducten, uitgezonderd categorie 1-materiaal, die ontstaan bij chirurgische ingrepen bij levende dieren of bij de geboorte van dieren op dat bedrijf’.”

Met de door de gemachtigde voorgestelde aanvulling kan worden ingestemd.

7. Volgens de bijgevoegde ‘Nota aan de leden van de Vlaamse Regering’ geeft het ontworpen artikel 6, tweede lid, 4° en 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 invulling aan artikel 19, d), van verordening 1069/2009.

Ook hier rijst de vraag naar de overeenstemming met de desbetreffende verordeningsbepaling die luidt:

“categorie 2-materiaal en categorie 3-materiaal die geen risico voor de volksgezondheid en de diergezondheid inhouden, worden verwijderd op een andere wijze dan door verbranding of begraving ter plaatse, onder officieel toezicht, als de hoeveelheid materiaal per week niet meer bedraagt dan een volume dat wordt vastgesteld in verhouding tot de verrichte activiteiten en de diersoort waarvan de dierlijke bijproducten in kwestie afkomstig zijn.”

Gevraagd waarom in de ontworpen bepalingen niet is opgenomen dat de bevoegde autoriteit de desbetreffende verwijdering moet toestaan en wat de beperkingen zijn waaronder van deze mogelijkheid gebruik mag worden gemaakt, antwoordde de gemachtigde:

“Artikel 19, punt 1 van Verordening 1069/2009 bepaalt dat de bevoegde autoriteit afwijkingen mag toestaan op artikel 12, 13, 14 en 21 in de gevallen vermeld onder a) t.e.m. f) van datzelfde artikel De OVAM is hiervoor de bevoegde autoriteit en deze aanpassing beoogt een algemene toelating voor deze activiteit.

De hoeveelheid materiaal wordt beperkt tot 20 kg per week, wat in overeenstemming is met wat wordt toegelaten voor afval van voormalige voedingsmiddelen (art. 2 tweede lid van het besluit dierlijke bijproducten). Op deze wijze worden producenten van kleine hoeveelheden cat. 2 en 3 materiaal die gebruik kunnen maken van deze afwijking gelijk behandeld.”

De vraag rijst of er met de ontworpen bepalingen correct uitvoering wordt gegeven aan artikel 19, d), van verordening 1069/2009 nu er geen gebruik wordt gemaakt van het door voormeld artikel voorgeschreven criterium, met name dat het volume wordt vastgesteld in verhouding tot de verrichte activiteiten. Bovendien dient te worden opgemerkt dat niet nuttig kan worden verwezen naar artikel 2, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013, vermits deze bepaling het toepassingsgebied van het besluit mee bepaalt.

Bijgevolg verdient het aanbeveling de ontworpen bepalingen in overeenstemming te brengen met voornoemde verordeningsbepaling.

Artikel 6

8. Volgens de ‘Nota aan de leden van de Vlaamse Regering’ wordt de definitie van gft-afval uitgebreid met keukenafval.

Gevraagd waaruit dit blijkt, nu het ontwerp geen definitie van gft-afval bevat, antwoordde de gemachtigde:

“Artikel 1.2.1. §2 30° VLAREMA omschrijft gft-afval als ‘groente-, fruit- en tuinafval dat afkomstig is van het gescheiden ingezamelde organische deel van het huishoudelijk afval. Het omvat plantaardig composteerbaar keukenafval en het gedeelte van het tuinafval dat bestaat uit niet-houtig, fijn materiaal’.

Op 14 december 2018 werd een ontwerp tot wijziging van dit artikel principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering (VLAREMA), waardoor artikel 1.2.1. §2 30° gewijzigd wordt in de volgende definitie: ‘het keuken- en tuinafval dat afkomstig is van het gescheiden ingezamelde organische deel van het huishoudelijk afval. Het omvat composteerbaar keukenafval en het gedeelte van het tuinafval dat bestaat uit niet-houtig, fijn materiaal.’

Deze wijziging heeft tot gevolg dat ook keukenafval en etensresten van dierlijke oorsprong als gft-afval kunnen worden ingezameld.”

Uit de toelichting verstrekt door de gemachtigde ambtenaar blijkt dat de aanpassing van de definitie van gft-afval bij een ander besluit zal worden doorgevoerd. Gelet op de samenhang moet er over worden gewaakt dat de inwerkingtreding en de bekendmaking van dat besluit en van het thans voorliggende besluit op elkaar worden afgestemd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Helena KETS

Marnix VAN DAMME